

1. lapot innen

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Plac, SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postául
küldve:

Egész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisor egyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsopetisorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Kedd, aug. 5.

152. szám

Ebből se lesz ám semmi.

(T.) Azt hiszem, hogy későn kez-
dett kísérlet, Magyarországon ma akarni
alkotni egy, az angolhoz hasonló tory
pártot, — nagyon későn született jó-
akarát. Már pedig a habarék mozgásá-
ból, ha ugyan a „Pesti Napló“-nak hinni
lehet, az tűnik ki. Egyébiránt, hogy a
habarék az ő szabadelvű jellegét vesz-
teni kezdi és mindinkább az ő konzer-
vativizmus felé halad, az napról-napra
jobban észlelhető. A „Pesti Napló“ előtt
nincs már semmi szent, csak Apponyi
Albert gróf és Samassa egri érsek. Ugy
látszik, ez a két ember tartja kezében
a habaréki vezény gyeplőt, hogy ennek
a két embernek akarata dönt, s a mit
Szilágyi Dezső beszélget, az semmi je-
lentőséggel nem bír. Hagyják beszélni,
mert nagyon szeret beszélni, ellensé-
gükké nem akarják tenni, mert ellensé-
gnek nagyon elkeseredett, beszédeit a „P.
Napló“-val megdicséretlik, de nem adnak
rá semmit. Az ember is legalább, mely
egy későn születendő tory párt alakját
kezd magára öltetni, ezt mutatja. Azt
mutatja, hogy a szálak az Apponyi és
Samassa kezei közt vannak.

De hát mint mondják, Magyarorszá-
ban nagyon későn született meg ez az
eszmé, akkor már Angliában is
veszélynek van kitéve. Pedig ott a tory
pártnak ugyancsak erős gyökerei van-
nak, s mikor egy-egy vihar megmozgatja,
az egész ország alatt inog a talaj. Es
mégis megmozgatja. Hát Magyarorszá-
ban, a hol csak most akarják a magot
vetni, mint a ki kánikulában végzi a ta-
vaszi vetést. És aztán csak talaj lenne
hozzá. Jó talajban még a későn vetett
mag is hozhat eredményt, már ha t. i.
az időjárás is jó hozzá; de hát Magyar-
országban se talaj nincs, se időjárás
nincs hozzá. A vezethető közvélemény
inkább hajlik szélsőbalra, mint szélső
jobbra, a kezdeményező elem pedig any-
nyira számbavehetetlen, hogy bizony-bi-
zony nem is tudjuk, kiket és miket le-
hessen oda számítani? Apponyi Alber-

ten kívül magában az országgyűlési ha-
barék pártban sem igen látunk valami
felőtünedező alakot, mert a ki előtünede-
zik, az nem konzervatív; a magnások
közt sem igen látunk olyanokat, kik
számbavehető tényezők lehetnének, a fő-
papság közt pedig nem látunk egyebet
Samassánál. Hogy akarják tehát itt meg-
gyökeresíteni a konzervatív uri pártot,
azt nem értjük.

Ez a hibája a magyarországi ellen-
zéknek. Az, hogy az egyik párt, a szélső-
bal, mint képtelenségre törekvő, az in-
telligenciánál nem bír hódítani és hátra
felé koncentrálni, a habaréknak meg nincs
jog czime, mert ez a czim, hogy „mér-
sékelt ellenzék“ nesze semmi fogd meg
jól. „Boczi boczi tarka, se füle se farka.“
Csak éppen hogy ellenzék. De mit akar?
Kormányt bukattani. S aztán? Jól kor-
mányozni. De hogy? — Mert hogy jól
akar kormányozni, azt minden párt
mondja, — de mily szememben, mi féle
kiindulási pontról? Ezt nem tudja meg-
mondani a habarék, hát csak habar, ha-
bar. — Adott már ki vagy három pro-
grammot, de az mind csak habarék volt:
a liberalis, radikális, és konzervatív esz-
mének összekotyvasztása. Hogy minden
nézet találjon benne magának valamit.
Az ám, csak hogy így összekotyvasztva,
és habozva, az egészséges gyomru em-
ber nem igen akad a maga kedvencz fa-
latjára. Erről győződött meg Apponyi
gróf is, és mert erről győződött meg,
hát valami tiszta borról gondolkoznak, a
mit nagyobb szerencsével lehetne mérni.
De nem gondolnánk. A konzervati-
vizmus elkészt, az angol fajta tory párt-
nak pedig éppenséggel nincs alapja.
Hiába támadja és gunyolja a „P. Napló“
Európa szabadelvű kormányelnökeit és
hiába akarja a konzervatív eszméket ter-
eszteni, mert azoknak az ideje a mai
világban lejárt. Kommunizmus, szocializ-
mus, nihilizmus stb. ezek kellene most,
de a konzervativizmus bacillusainak ten-
nyésztésére a mai anyag már nem al-
kalmas. Kihaló félben levő csira már ez,
s ha jelentkezik is még imitt amott, igen

szelid természetű és járványú csinálni
semmi féle ojtással és emberi mesterség-
gel nem lehet. Meg van a maga ideje
mindennek. A konzervativizmusnak is
meg volt, de hogy ezzel az eszmével a
mai világban új átalakításokat csinál-
junk? — „Lútték annak!“

— A törvényhatósági bizottságok név-
jegyzéke. A belügyminiszter utasította a
megyéket, hogy a legtöbb adótfizető bizottsági
tagok 1885. évre érvényes névjegyzékét a
törvény meghagyásához képest, az adóhiva-
taloktól bekívánandó adó kimutatások alap-
ján f. év szeptember végeig állapítsák meg.
Ezen névjegyzékeknek a közgyűlés által lett
megerősítése után, az időközben elhalt vagy
megbízatosokat vesztett választott bizottsági
tagok helyeinek betöltése iránt oly időben
intézkedjenek, hogy a törvényhatósági bi-
zottság az év végére teljesen ki legyen
egészítve.

— Az idei őszi nagy hadgyakorla-
tok. Az őszi nagy hadgyakorlatok, programja
végre megállapított. E szerint ő fel-
sége Rudolf trónörökösrel együtt folyó hó
21-ikétől 28-ikáig Bueckban, 29-ikétől szept.
3-ikáig Aradon, szeptember 4-én s 5-dikén
Malaczán és szept. 6-ikán Angernben fog
tartózkodni. Szeptember 6-dikán este ő fel-
sége már Bécsben lesz, hogy a 7-ikén odaér-
kező Milán szeb királyt fogadhassa. Szept.
tember kilencedikén kezdődnek Duernkrut
mellett a hadgyakorlatok melyeknek tartama
még nem határozottat meg.

A debreczeni ref. főgymn. ér- tesítője az 1884. iskolai évről.

Közzé teszi Békésy Gyula
igazgató.

Előttünk van a debreczeni ref. főgymn.
mult tanévi értesítője, melynek adatai örven-
detes bizonyosságot nyújtanak a híres debre-
czeni kálvinista kollégium ez egyik alkotó
részének virágzó állapotáról. A rendes taná-
rok száma 11 (Ezekhez a f. hóban megtar-
tandó egyh. kerületi gyűlésen 3 új tanár
választatik a régebben megüresedett tanszé-
kekre. Szerk.) Helyettes és segédtanár volt
7, melléktanár pedig 3. A rendes tantárgya-
k kívül tanították a francia nyelvet és a
gyorsírászat, amazt 19, emezt 16 ifju ta-

nulta. Bizony nagyon kevés! A növendé-
kek száma volt a tanév elején 690, a tanév
végén 636; vallásra nézve (a tanév végén)
hely. h. evan. 498, ágostai hitv. 12, r. kath. 34,
g. kat. 3, g. kel. 8, mózes vallású 81; anya-
nyelvre nézve: magyar 620, német 6, román
9, tót 1; honosságára nézve: helybeli 286,
hajdumegyeyi 59, Magyarhon más megyéiből
290; a monarchia másik feléből való 1; a
rendes tantárgyakban tett előmenetelre
nézve: minden tantárgyból jeles: 49, minden
tantárgyból legalább jó: 71; minden tan-
tárgyból elégséges; 388; elégtelen egy
tantárgyból 28, kettőből 37, többből 63.
Az érettségi vizsgára jelentkezett 73 növen-
dek; irásbeli érettséget tett sikerrel 68, szó-
beli 51, egyszerű érettségi bonyitványt ka-
pott 31, jót 14, jelest 6. Visszavettett
17 ifju, ezek közül hat egy évre, 11 pedig
2 hónapra. Parallel osztályok voltak felál-
lítva, az I, II, III és a VII. osztály mellett.
A tanszerek, az állat-, ásvány-, régészet-,
történelmi-, és népismeje muzeumban, a ter-
mészettani szertárban, a tankönyvek tárában
(jelenleg 644 mü, 676 kötet, 76 füzet) s az
ifjúsági könyvtárban (jelenleg 1112 mü 1276
kötetben) jelentékenyen gyarapodtak. (Az
anyakönyvtárról s a felsőbb tanulókat olvasó
egyletnek szintén gazdag (5000 kötet) könyv-
táráról az akadémiai értesítőben van szó.)
A gym. növendékek közül a tandíjmentesség
és ösztöndíj nyereség kivül a főiskolától ka-
pott ingyen lakást 125, évi 8 frtért 38; in-
gyen kenyeret és ebédet 54, pótdíjért 99;
összesen segélyezettett 317. Ösztöndíjban ré-
szesült 120 növendék. A legnagyobb értéke
210 frt, a legkisebbé 5 frt; a legtöbb 25, 30,
35, 40, 50, 60 frtos. A jövő 1884—85-dik is-
kolai évre a következő tudnivalókat közli
az értesítő:

1. A tanulók felvétele szeptember 8
első napján történik. A beírást a gym. ösz-
szes ifjúságára nézve az igazgató végzi.
Minden tanuló bárha az előző évben a deb-
reczeni ref. főgymnasiumban tanult is, köte-
les az igazgatónál e 8 nap alatt beíratás
végett jelentkezni.
2. Beírási díj az újonnan jöttekre nézve
kivétel nélkül 2 frt. Tandíj a prot. tanulókra
nézve: I—IV. oszt. 9 frt. 60 kr. az V—VI.
oszt. 14 frt. 40 kr. VII—VIII. oszt. a jóté-
teményeseké 9 frt. 60 kr., a nem jótétemé-
nyeseké 19 frt. 20 kr. Nem prot. tanulókra
nézve: I—IV. oszt. 15 frt. V—VI. oszt. 20 frt.,
VII—VIII. oszt. 30 frt. — A tornaeszközök
fentartására fizetnek az I—IV. osztálybeli
tanulók 1 frtot; az ifjúsági könyvtárra I—IV.
oszt. 20 frt, V—VIII. oszt. 40 frt. Mely ez
eddig szokástól eltérőleg a beíratkozáskor
fizetendő. Közigazgatási pótlék minden tan-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A HAMUBAN.

Elbeszélés.

J. N. után.

(Folyt.)

XIII

Másnap Germinál ur viszzatért Pá-
risba.

Midőn szállására érkezett, Poussignol
asszony alig ismert reá; huszonnégy óra alatt
huszonnégy évvel lett idősebb. Arcza egé-
szén ki volt kelve régi színéből s rozsdás
pergamenszint öltött fel, szemei beestek, ma-
gas homloka megráncosodott s testén koron-
kint ideges rángásokat lehetett észrevenni;
széval az egész ember úgy megváltozott,
mintha kieserléték volna.

E változást nagyban elősegítette a két
súlyos gond is, mely ezental lelkére neheze-
dett; a haldokló letéteménye és leánykája,
kitől, mióta oly közel állott a halálhoz, nem
mert többé megválni.

A kis Róza mély álomba volt merülve;
atyja egy kis ágyat rögtönzött számára, azu-
tan összevonta a függönyöket, bezárta az
ajtót, s figyelmes vizsgálat alá vett egy
tárgyat, melyet kabátjának belső zsebéből
vont elő.

E tárgy amaterjedelmes tárcza volt,
melyet a haldokló adott át neki, s melynek
egyik oldalán fényes aranybetűkkel „Onesime
Toucard“ volt olvasható.

— Tehát Onesime Toucard! — mor-
mogá az öreg s felnyitá a tárczát.
Kilenczvenkilenc ezer frankot talált
benne papírpénzben.

A szegény hivatalnok e borzasztó ösz-
szeg láttára, mely hatvan évi fizetését meg-
haladta, rettenetesen megijdt; hajszájai ég-
felé meredeztek s egész testében reszketni
kezdett. Mielőtt vizsgálódását tovább folytatta
volna, felkelt s egy nehéz butondarabot tolt
az ajtó elé, azután ismét visszauilt helyére s
a tárcza naplójában kezdett keresgélni. Ha-
nem egyetlen egy okmányra sem akadt, mely
öt bővebben felvilágosította vagy utba iga-
zithatta volna; a lapok nagy része még tiszta
volt s csak imott-amott talált egy pár jegy-
zékelt jelentékelen bevételekről és kiadá-
sokról.

Germinál ur szörnyű zavarba jutott. Hi-
ába nézett körül szegényes szobájában, nem
bírt egy helyet sem felfedezni, hová a pénz
biztosan elrejtethető addig is, míg az illeté-
kes örökösét feltalálja. Hosszas sütkérelten fej-
törés után az asztalfiókba zárta s a kulcsot
párnája alá dugva, lefeküdt.

De oly nyugtalanul még soha sem aludt,
mind ez éjjel. Alig hunyta le szeméit, alig
szenderedett el, ime az ablak hasadékain, a
kulcslyukon és a kéményen keresztül tol-
vajok lopództak be s különféle fesszegető
szerekek egyenesen az asztal fiókjának
estek . . .

Germinál ur remülten ugrott ki ágyából
s a világ minden kincseért le nem feküdt
volna többé, hanem egész éjen át azon izza-
dott és töprekedett: hová rejtse el az al-
kalmatlan kincset???

Hajnal felé végre talált egy alkalmas
helyst. Elmozdította ágyát helyéről, kiemelt
egy deszkát a padlóból s ez alá rejtette el
a 99,000 frankot a tárczával együtt. Itt csak
nem akad rá senki!

Midőn ezzel készen volt, s mindent is-

mét szokott helyre visszatett, felöltözött s
egyenesen az irodába ment.

Dolgozni? . . . Nem. Számot adott ki-
küldetéséről, azután beadta lemondását s
nyugdíjaztatta magát.

Gondolt is ő most a dologgal, midőn
sokkal fontosabb iradat várt reá! Neki fel-
kellet keresni a Toucard családot még a
föld alól is, hogy gondjainak legnagyobbikát
a felelősséget lerazza magáról.

Más ember egyszerűen a rendőrséghez
ment volna s a legelső rendőrbiztosnak át-
adta volna s depositumot; de Germinál ur
nem volt olyan mint más ember. Ő megál-
kodott lelkiismeretességében azt hitte, hogy
a haldokló egyedül és közvetlenül őt bízta
meg a letétemény kézbesítésével. Avagy nem
elég világosan érthető e szavak:

„Adja ön át személyesen az én . . .“
Kinek? . . . Az elszálló lélek magával
vitte az egyetlen szót, mely a talányt meg-
oldhatta volna. De ha elmaradt is az oldó
szó, a haldokló azt kívánta, hogy ő „szemé-
lyesen“ adja át s ez Germinál urnak elég
volt, hogy lekötözöttnek érezze magát a
halott irányában.

Hozzá is látott azonnal a munkához.
Több hónapra át, naponként már korán
reggel eltávozott szállásáról s csak későn
este tért haza, egészen kimerülten, kifárad-
tan és rendszeren igen rossz kedvben.

Elkoptatott legalább is tíz pár csizma-
talpot a párisi kövezeten; keresztlvizsgálta
a kereskedők almanachját, kifárasztotta a
rendőrprefecturák echóit, ostrom alá vette
az idegen követéségek irodáit, beutazta
a vasutvonalokat minden irányában, felkutatta
Versaillest és környékét, mozgásba hozott
éget és földet, — de a Toucard-családnak
még csak nyomára sem akadt! . . .

Azalatt pedig, míg ő künn reggeltől es-
tig haszontalanul fáradozott, otthon sötét
rejtekekben lassanként megsárgultak a ban-
kók, s Róza rozsdás mogorva atyjának látá-
ra elfelejtette a vidor mosolyt, melyet Vi-
roflayból hozott magával.

Germinál ur végre belátta, hogy ezen
állapot tovább már nem maradhat így. Fel-
hagyott tehát eredménytelen járkálásaival s
mint utolsó eszközt, a saját segítségét vette
igénybe. Széttörte kis anyag perselyét, mely-
ben özvegyesége óta sount sousra gyűjtöge-
tett, s ezen a pénzen három hónapra át leg-
alább is harminczszor körözttette a hirlapok-
ban Toucard örökösét.

De ezen hirdetéseknek, bármily kövér
betűkkel voltak is nyomva, igen sovány ered-
ményök volt. A tüvé tett örökösök csak nem
jelentkeztek s Germinál ur napról-napra nyug-
talanabb és kislélkübb kezdett lenni. A 99,000
frankot egy percze nem bírta kiverni fejé-
ből, s a folytonos aggodalom megfosztotta
álmától és étvágyától. Utoljára már lakását
sem merészlete elhagyni, a félelem, hogy
meglopják vagy megrabolják, mindenütt sar-
kában volt. E miatt rövid időn úgy rendezte
be magát, hogy önkényes fogságában semmi
sem zavarta meg. Rózá a legközelebbi ne-
veldebe adta, oly feltétel alatt, hogy az
intézetből minden reggel érte jöjenek, este
pedig ismét haza vezessék. Azután egy hir-
laptulajdonoshoz ment s megalkudott vele,
hogy lapjában hónaponta kétszer, mindad-
dig közölje a Toucard-féle körözést, míg el-
lenkező utasítást nem kap. Midőn ezzel is
készen volt, bezárkózott szobájába s meg-
kezdte az örökösét.

Igy töltött el hét évet, haszontalan vá-
rakozás és hiában való félelem között. Senki

díjzétől 60 kr. A tandíj fele a beírás alkalmával, másik fele január 8 első napján fizetendő.

A tandíjmentesség és bármely jó tételményért való folyamodványok beadásának határideje szeptember 5 ike; később érkezett folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

3. A gymnáziumi első osztályba, szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9 évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb. Ismereteinek mértékére nézve megkivánatik, hogy a népiskola tananyagában kellő jártassággal bírjon; ez ismereteit külön felvételi vizsgálat által igazolja. E felvételi vizsgálat díjtalan, de csak azon esetben, ha a felvételt kívánó valamely nyilvános népiskolától a 4-dik elemi osztály végzéséről bizonyítványt mutat elő.

4. A felsőbb osztályba való felvétel a megelőző osztályoknak sikeres végzésétől függ, mit az ezen iskolában tanultak s szüleik által aláírt értesítő, — a más iskolából jöttek pedig nyilvános iskolai okmányok, t. i. bizonyítvány és értesítő által igazolnak. (Az értesítő a végzett tananyagokról ad felvilágosítást. Ha a két okmány bármelyike azt tünteti fel, hogy az illető tanuló képzele hiányos, bárki is (díjtalan) felvételi vizsgálat alapján vehető fel.

Oly növendékek, kik nem nyilvános gymnáziumban tanultak, magán vizsgálatot tesznek felvételük előtt. A magánvizsgálat díja minden vizsgáló tanár s az igazgató részére 4-4 frt.

5. A két felső osztályból mintegy 50 tanuló nyerhet bentlakást a meghatározott 8 frt. évi díjért, melyből 6 frt az év elején, 2 frt pedig január 8 első napján fizetendő. — Táptintézetben a két felső osztályból ingyen 8, földijért 22 tanuló kaphat élelmezést. A táptintézetit havi díj körülbelül 3 frt. 60 kr.

6. Az 1882. július hóban ülésezett egyházközségi bizottság nevezetes változást, állapotot meg a főiskolai — hat alsó osztályban járó — szegény (régibb néven szolga) tanulókat ellátására vonatkozólag. Ez intézkedés szerint, mely már a legközelebbi lefolyt isk. évben életbe lépett, a felvehető szegény tanuló száma 130-ban állapított meg. E 130 tanuló a tandíjmentesség jótéteményén kívül még mind kap lakást, ebédet és kenyert. E 130 közül 40 teljesen ingyen látatik el, de a 40 közé csak általában jeles vagy jó osztályzatú s legalább 2-ik osztálybeli tanuló vehető fel, az első osztálybeliek teljesen ingyenesen nem lehetnek. A 40-en felül maradó 90 szegény tanuló egyrésze évi 30, másrésze évi 60 forint pótdíjért fog az évi szorgalomzatok alatt szintén lakás, ebéd és kenyérrel ellátatik, mely pótdíj 10 részletben — szeptembertől bezárólag júniusig — minden hónap 3 első napján fizetendő; — a ki e fizetést e határidő alatt elmulasztja, a jótéteményesek közül kitérültek.

Az igazgatóság mindent el fog követni, hogy az első időszak elmúltával — Karácsony után — azoknak, kik szorgalmuk és tehetőségükkel különösebben kitűnnek, pótdíjuk lehetőleg leszállíttassék, de az újonnan az első osztályba jövő tanulókat Karácsonyig — a legrendkívülbb eseteket leszámítva csak a 60 frtos pótdíjak közé vehetők fel.

A ki ezen ugynevezett szegény tanuló közé felakar véteni, tartozik szegénységét, illetőleg vagyontalanságát a lelkész által is aláírt községi bizonyítvánnyal igazolni.

7. Javító vizsgálat szeptember 5. és 6-án tartatik. Javító vizsgálatra csak azok bocsátatnak, kik egy tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot; a kik pedig egynél több tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot, azok csak a felekezeti főhatóság által adott engedély előmutatása mellett tehetnek javító vizsgát. A más nyilvános gymnáziumból „elégteleen“ osztályzattal jött tanulóktól csak azon esetben vétetik fel a javító vizsga, ha azon gymn. igazgatóságától — hol tanultak — engedélyök van ros osztályzatuk kijavítására. Azonban az ily tanuló a rendes vizsgálati díjat fizetni köteleztetnek.

A gymn. igazgatóság.

Szolgálhatok a szobámmal?

A fenti címet viselte a „Budapesti“ című hírlap azon tárczája, melyről említett tettünk, s mely oly sértő hangon volt írva, hogy erőlyes hangon kellett ellene szót emelnünk.

Ama tárcza írója ma a következő levelet küldötte be hozzánk.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Mint hogy ítem hírlapiról körökben köz tudomású dolog, hogy egy „Budapesti“ ben, valamint a „Bolond Istók“ ban „Vártán“ ál név alatt én szoktam írni, s mivel egyáltalán nincs rá okom tagadni, hogy a „Budapest“ ez idei 209-ik számában „Szolgálhatok a szobámmal“ című tárcza közleményét én irtam, — szükségesnek tartom, becses lapja 149-ik számában megjelent s engem támadó közleményére nézve a következő felvilágosítást adni.

Nekem egyáltalán nem volt és nem lehetett okom Debreczen város polgármesterét vagy családját, annál kevésbé Debreczen város derék, hazafias közönségét — mint a „Debreczeni Ellenőr“ állítja — pellengérré állítani. A kérdéses cikk, egy adomaszerű tréfás apróság akart lenni, miről a fővárosi írói körök hazaérkezésük óta sürűn emlékeztek meg. Így tehát a közbeszédre, mint forrásra hárul visza, a jelzett közleményt „szemtelen hazugságnak“ persifiláló kifejezése a „Debreczeni Ellenőr“ nek.

Hogy pedig akkor, midőn ugyanezen apróság a „Pesti Hírlap“ ban — még kirívóbban színezve jelent meg, mégis egyedül nekem támad nem a legenyhébb módon becses lapja, azt egyszerű tévedésnek vagyok hajlandó betudni.

Elvárva az i. t. szerkesztő ur lovagiasságától, hogy alaptalan megtámadatásomért, e rektifikáló soroknak becses lapja legközelebbi számában helyet ad, vagyok kíváló tisztelettel

Budapest, 1884. VIII/3.

kész szolgálja

Törös Tivadar,

a „Budapest“ belső dolgozó-társa.

Midőn a fenti levélnek szíves készséggel helyet engedünk, kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy ama tárcza tartalmát légből kapott hazugságnak tartjuk.

Napi hírek.

— A mi dalárdánk holnap délelőtt 10 órakor indul Lengyel Imre elnök vezetésével a miskolci dalversenyre. Az elutazásnál bizonyára nagyszámu közönség lesz jelen, hogy legjobb szerencsekívánataival ki-

Az által pedig, hogy leányát a nyomortól féltette s minden áron megóvni akarta, lassankint, egészen észrevétlenül egy veszedelmes szenvedély csuszott be lelkébe: a kincsszomj. Es egyszer csak bekövetkezett a pillanat, midőn Germinál ur, Onesime Toucard tárczáját nézegetve, maga magától kérdé:

Hátha nem fog senki az örökség végett jelentkezni?

Alig fogamzott meg a gondolat agyában, azonnal be is itta magát, mint a kelmére hullatott olajesepp. Nagy folt lett belőle. Germinál ur hiába igyekezett e foltot kitörölni: hiába igyekezett lelkiismeretét megnyugtati, miközben mondá:

— Hiszen az egész, csak egyszerű diákos hypothesis; hátha!

Ezen egyszerű „föltézés“ alatt azonban már ott lappangott a remény. Germinál ur megszüntette a Toucard örökösök köröztesését és még jobban bezárkózott. Most már nem attól félt többé, hogy a 99,000 frank a nyakán talál maradni, hanem ellenkezőleg attól remegett, hogy egyszer csak az illető örökösök bekopogtatnak érte. Ezen időtől kezdve Germinál ur minden idegen arc látására idegrángásokat kapott s minden kis zörejre egész testében megreszketett.

Igy mult el ismét három év, meg megújuló remény és csüggedés között.

Germinál ur ezen idő alatt több ízben beteg volt és sokszor nem tudta, a lát győrt-e jobban, vagy az éhség? Róza egész éjken át virasztott mellette s szintén éhezett; szeméi ki voltak sírva s arcának viruló rózsái hervadásnak indultak. Az öreg látta ezt, s rettenetes lelki kínokat szenvedett. Az ágy alatt 99,000 frank hevert használatlanul. Egy frank belőle megenyhítette volna mindkettőjök szenvedését; de a szívós lelkiismeretű beteg inkább meghalt volna le-

sérje a távozókat. Mindnyájan egy szívvel-lelkével obajtuk, hogy új fényes győzelem koszoruját tűzzék homlokukra derék daláránk a nemes versenyben!

— Laube Henrik temetése, Bécsben az írói és művészi világ tagjainak, valamint Bécs város lakosságának tömeges részvétele mellett ment végbe. A ravatalt tömérdek koszu lepte el.

— A kis műkedvelők ma a Halmy árvaék javára 5 frtot adtak át szerkesztőségünkben, melyet a „Nemzet“ szerkesztőségének elküldöttünk.

— Idegen dalárok Debreczenben. A ma délutáni vonattal érkeztek meg városunkba a kolozsvári dalárdisták. — Jelvényük zöld kalap és nemzeti színű toll. A kolozsvári dalárok a miénk társaságában szintén a holnap reggeli vonattal utaznak Miskolcra.

— Benczi Gyula híres nyiregyházi zenekara a vásár alatt, hétfőn és kedden a „Bikák“ ban fog játszani. Mindkét napon délelben az ebédnél s este az udvarkertben. A kik szeretik a jó czigányzenét azok bizonyynyal sietni fognak a kitűnő és méltán nagyhirű zenekar játékát meghallgatni.

— Hymen. Dr. Kralovánszky László városunkban is ősmert fővárosi ügyvéd a napokban tartotta esküvőjét néh. Oberbauer Alajos nagy kereskedő özvegyével.

— Zene-estély tartatik ma az „Európa“ kávéházban a Magyar testvérek kitűnő zenekara mellett.

— Házasság. Leidenfrost Armin, városunkban előnyösen ősmert ifju kereskedő f. hó másodikán eljegyezte Gacsáry Erzsike kisasszonyt Füzes-Gyarmaton.

— Hajdu-Szoboszló. A f. év aug. hó 1-ső napján Ráczó Gyula hajdumegyei alispán elnökölte alatt H.-Szoboszlón tartott városi tisztújítás alkalmával következő tisztviselők választattak meg: Czeglédi Lajos polgármester, Tury Albert tisztí ügyész, Oláh Jakab főkapitány, Kirósi Gábor alkapitány, ifj. Czeglédi Lajos 1-ső aljegyző, Biró Elek 2-dik aljegyző, Zakar Sándor arvaszéki ülnök, Kiss Lajos arvaszéki ülnök, Káldi Imre adópénztárnok, Tökés Gábor adópénztári elnök, Szivós Béla (szentesi tanár) nyilván tartó, Gáti János városgazda, Tóth Kálmán városi mérnök, Tóth János közárvagym, Gáti Sámuel rendőrügynök.

— Kéjvonatok Szent István napkor. A folyó év sz. István-ünnep alkalmából a m. kir. államvasutak fővárosi menetjegyirodaja által kéjvonatok fognak Budapestre indítani, melyekhez a m. kir. államvasutak központi hálózatának összes, valamint a csatlakozó pályák nagyobb állomásairól rendkívül mérsékelt áru s 10 napi érvényvel bíró II. és III. oszt. menettérty jegyek fognak kiadni. Az ezen kéjvonatokkal Budapestre utazó közönség érdekében a városi menetjegyiroda több budapesti mulatóhelyek tulajdonosainál, népszínház, városi és budai arenánál, a fogaskerekű vasutnál stb. mérsékelt belépti jegyet, továbbá több helybeli kereskedőnél a bevásárlási árból való jelentékeny leengedést eszközölt ki. Ezen mérsékelté igybevételére szelvényfüzetek állítottak ki, melyek a Budapestre szülő menettérty jegyek váltása alkalmával díjmentesen fognak kiszolgáltati.

— Bántja az ördög. B.-Udvariban mult hó 29-én egy 55 éves asszony öngyilkos szándékkal a kutba ugrott, de még idejében élve kihúzták. Mikor megkérdezték, hogy miért akarta magát elemészteni, azt válaszolta, hogy őt bántják az ördögök és ezért elhatározta véget vetni életének. Na-

nyostul, mintsem hogy idegen vagyonhoz nyuljon.

Midőn azonban a tizedik év is lejárt s az örökösök még sem mutatkoztak, Germinál ur a következőleg okoskodott:

— Isten látja lelkemet, én mindent megtettem, mindent elkövettem, amit csak ember elkövethet, hogy Onesime örökösét felfedezhessem; ha nem sikerült, az nem az én hibám, én kötelességemet teljesíttem. Ezen összeget az államnak visszaadni nagy ostobaság volna, miután az állam nem szorult úgy rá, mint én. Ki tudja, talán a gondviselés hosszú szenvedéseimért kárpótolni, midőn e pénzt oly esodlatos módon birtokomba juttatta. Emélfogva, azt hiszem most már jó lelkiismerettel sajátomnak tekintethet.

Es egy is lett. Germinál ur ezentul a haldokló letéteményét úgy tekintette, mint sajátját s nagyszerű meglepetéseket tervezett leánya számára.

De valahányszor a pénzhez nyult, azon szándékkal, hogy felhasználja, mindannyiszor visszarotant, mintha lopást akart volna elkövetni, s a bankók ismét visszavándoraltak sőtét rejtekükbe.

— Ejj ráérek még! — gondolá magában, — Róza egy is csak 15-éves s kenyerünk, hála Istennek, még mindig van. Várjunk még két évet, akkor sem lesz késő!

Es ez így ment volna évről évre. Germinál ur megrögzött beszéltelességében mindig tovább húzta — halasztotta volna a határidőt, ha a tizenkettedik év vég felé Róza meg nem vallotta volna Andréhoz szerelmét. Ezen körülmény véget vetett Germinál ur habozásának. Miatán mggyőződött róla, hogy a két gyermek csakugyan komolyan szereti egymást s miután kismerte André és maga is megszerette, elhatározta, hogy a

gyon sajnálta, hogy megmentették, mert ő egy is megfogja magát gyilkolni. Ez a parasztszöny fiatal korában kedvenc foglalkozásának tartotta — a lopást. Eljárt vendégszerepelni a vásárokra, de azért a bolto-
köté kaparinthatott: ezért a mulatsáért pedig többször meg is büntették. Most valószínűleg lelki furdalásai vannak, és ezek azok az ördögök.

— Öngyilkosság társaságban. Bacsí Zsuzsanna, cseléd a Gyoma határában lévő nagy-laposi pusztán, mert az ispánék rosul bántak vele, öngyilkossági gondolatokra vetemedett, de mivel unalmasnak látszott egyedül kivándorolni ez árnyékvilágból, Imre Eszter cselédársát is rábeszélte, hogy vele együtt sziveskedjék magát meggyilkolni. Imre Eszter, kinek a legkisebb oka sem volt az öngyilkosságra, csakugyan rá is beszélte magát és mind a ketten kékköt oldottak fel és ebből ittak, mitől hányni kezdtek. Mikor Bacsí Zsuzsa látta Imre Eszternek az övéinél nagyobb kínjait, kiszaladt s a kutba ugrott, a honnét azonban kihúzták. Sem a kékköt, sem a kut nem ártott meg egyiknek se.

— Méhek a templomban. Egy Kopenhága közelében lévő falu templomában közeléb esküvőnek kellett volna tartatnia. Midőn azonban a lakodalminenet megindult a templom felé, ennek küszöbét egy méhraj elfoglalta. A templomba más bejárás nem vezetvén, néhányan megkísérelték kinyitott esernyő segítségével a templomba hatolni, de nem sikerült. Nem volt tehát mást mit tenni, mint a templomban eszetéről lemondani s a pap az ifju párra egy közeli parasztház szobájában adta az áldást.

— Egy szerelmes pár öngyilkossága. Genua mellett Peglíbe a mult hó végén érkezett egy fiatal pár s szép lakást fogadott a „Grand Hotel“ ban. Fiatal házaspárnak adták ki magukat s egy is viselkedtek, hogy ez iránt semmi gyanu sem támadt. Néhány nappal ezelőt azonban reggeli 4 óra felé a lakók több egymásután következő lövést hallottak eldördülni. Hamar kinyitották a fiatalpár szobáját s borzasztó látvány tárult a belépők elé. Mindketten vérükben fetrengtek a földön s a férfi már meg is volt halva, míg a nő nyöszörögve kérte a belépőket, hogy adják meg neki a bejegyelemzőfést s öl-
jék meg teljesen. Mellettek feküdt a földön a két revolver, melyekben több töltés volt. Mindketten keblükbe löttek s agolyó átfurta testeiket. A nő kétszer lött mellébe, de még élt, az orvosok azonban nem sok reményt fűznek életben maradásához. Az ágyban fekvő lötték meg magukat s kínjukban vergődtek a földre. Az asztalon számos levelet hagytak hátra; elbucsztak szülőiktől, bocsánatot kértek a vendéglóstól s biztosították ezt, hogy szüloik ki fogják egyenliten s z a m l a i k a t; néhány franknyi pénzüket Pegli szegényeinek hagyták. —

Hátrahagyott leveleikből kitűnik, hogy a fiatalok, kik közül a férfi 22 éves s a leány 20 éves volt, szüloik engedelmére elmentek egymást s midőn az esküvőre nem tudták a szüloik beleegyezését kiányri, elhatározták kettős öngyilkosságukat. A fiatal ember Turinből s a leány Astiából való. Néhány óra mulva a borzasztó eset után távirat érkezett a fiatal emberhez, s e táviratban a szüloik beleegyezése volt az esküvőhöz, — de csak a temetésre érkezett meg.

— A kövé vált harmincezer forint ügyében az a legújabb hír, hogy a fővárosi rendőrség megvizsgáltatta szakértőkkel a pénz helyett érkezett téglákat s konstatálták, hogy

tizenkettedik év végén leányát és a 99,000 frankot a festőnek adja.

Ekkor jelent meg Pierre Toucard s Germinál urnak aranydíjat egyetlen szóval megsemmisítette.

XIV.

Pierre Toucard és Germinál ur oly arcazzal ültek egymással szemközt, mint két rejtélyes Sphynx, kik kölcsönösen, egymást igyekeznek kifürkészni.

Mindketten sápadtak és nyugtalanok voltak.

Pierre Toucard szeméi majd kidüledtek üregeiből.

— On tehát azon ember, a kihez Onesime Toucard . . . hagyatéka tárgyában fordulni kell . . . ez anyit tesz, ha jól gyanyitom, hogy a megboldogult bizonyos összeget tett le az ön kezébe?

Germinál ur habozni kezdett. Eszébe jutott az ő kedves kis Rózája; a boldogság, melyet néhány perczel elzöött kílátásba helyezett számára s most nem bírta ki-mondani a végzetes szót, mely a szép gyermek reményeit még csirájokban leforazza. Egy kis haugsággal ugyan még eltagadhatta volna a depositumot, de az ember nem azért bocsületes, hogy büntetlenül maradjon.

— Igen uram, — szölt végre tört hangon.

— Beszéljen hát kérem, én hallgatom. — Ön a sor boszéli, — mondá Germinál ur gyanus szemmel vizsgálva Toucard rongys öltözetét. — Minő ágon rokon ön Onesime Toucarddal?

Pierre arcát téglavörösség borította el e kérdésre; szeméit lesütötte egy pillanatra, mintha zavarba jött volna, de csakhamar magához tért.

(Folyt. köv.)

mentették, mert ő
ilkolni. Ez a pa
kedvező foglal
pást. Eljárt ven
de azért a bolto
valamit a körmei
a multságért pe
tették. Most való
vannak, és ezek

aságban. Bacia
határában levő
z ispanék rosul
gondolatokra ve
masnak látszott
rékvilágából, Imre
zélte, hogy vele
át meggyilkolni.
bb oka sem volt
an rá is beszél
lékköt oldot
hányi kezdtek.
re Eszternek az
aladt s a kutba
iluziák. Sem a
neg egyiknek se.
n. Egy Kopen-
plomában köz-
tartatnia. Midőn
egindult a temp-
méhráj elfog-
rás nem vezet-
kinyitott eser
ba hatolni, de
mást mit tenni,
lemondani s a
parasztház szo-

ngyilkossága.
t hó végén ér-
akást fogadott
l házaspárnak
selkedtek, hogy
amadt. Néhány
i 4 óra felé a
kező lövést hal-
ították a fiatal-
ány tártul a
ben fetrengtek
is volt halva,
a belépőket,
deműfőst s ül-
tűdt a földön
a töltés volt.
a golyó átfurta
ellébe, de még
nem sok re-
ához. Az ágy-
s kinyukban
n számos le-
tak szülőiktől,
ól s biztosí-
gják egyenli-
f r a n k n y i
hagyták. —
ik, hogy a fia
s a leány 20
lenére szeret-
re nem tudták
e, elhatározták
el ember Tu-
Néhány ára
virat érkezett
ban a szülők
— de csak
zezer forint
y a fővárosi
rtókkal a pénz
tatálták, hogy

és a 99,000
e Toucard s
yetlen szóval

nyugtalanok
jd kidüledtek
a kihez One-
argyában for-
ha jól gya-
zonyos össze-

gett. Eszébe
a boldogság,
tt kilátásba
tt birta ki-
a szép gyer-
a leforazza.
még eltágad-
ül ember nem
ül maradjon
re tört han-

borította el
y pillanatra,
s csakhamar

azok nem magyarországon készültek. Emli-
tettük, hogy a vizsgálat most ama postatisz-
tek és vasuti kalauzok ellen irányul kik a
pénzes ládákat Budapestre kísérték. Az eddigi
nyomozás azt derítette ki, hogy a vonat csak
néhány percig késett azután, hogy a pénzes
ládákat berakták a waggonba. Csapó főkalauz
ez idő alatt benézett a vasuti postahivatalba,
de a waggonban ott maradt a két postatiszt
és egy szolga. A vonat elindult s a tiszték
egész Budáig ki sem mozdultak a kocsiból.
Bruckban sört vitt nekik a szolga s Győrött
ujra kiszállott, hogy vizet kerítsen, de csak-
hamar vissza kellett térnie, mert a vonat már
indult Szőnyben egy korszó vizet vitt föléb-
valóinak a szolga, s azontul mindig helyén
volt a postatisztékkal együtt.

— A király Aradon. Arad város tör-
vényhatósági bizottsága rövid rendkívüli köz-
gyűlésen vette tudomásul, hogy ő felsége lá-
togatásával szerencsételti a várost, Az üllé-
sen Tabajdy Károly főispán elnöklele alatt
meglehetős számú bizottsági tag vett részt.
A főispán megnyitván az ülést, bejelenté, hogy
a vett értesítés szerint ő felsége augusztus
29-dikén, pénteken a reggeli vonattal érke-
zik Aradra, s lehet hogy azonnal kimegy a
gyakorló-terre: Aradon 5 napig lesz és szer-
den szeptember 3-án fog elutazni. Valószínű
hogy vasárnap, mely pihenőnap, fogadandja a
városi küldöttséget. A polgármester azt az
indítványt teszi, hogy küldessék ki egy bi-
zottság teljhatalmulag az elfogadási módoza-
tok megállapítására és azok kivételére. A fő-
kapitány jónak találná, ha a király itt lété-
ről a szomszéd törvényhatóságok is értesít-
tethetnek. A főispán szintén czélszerűnek
tartja egy teljhatalmu bizottság kiküldését,
mely programot késsítsen arra az időre,
mikor Arad városának alkalma nyílik loyali-
tását, hűségét és hódolatát ő felsége előtt
bemutatni. Ezután megalakított a bizott-
ság Salacz Gyula polgármester elnöklele alatt.
— Lukács Miklós czélszerűnek találná a
szomszéd törvényhatóságokat, ha nem is meg-
hívni, hanem a királylátogatásáról tudósítani,
hogy esetleg az elfogadás pompáját jelenlé-
tükkel neveljék. A főispán ezt nem tartja
opportunnusnak, mert nem tudható vajjon el-
fogadhatnának-e; később a miniszterium tu-
datni fogja ezt s akkor még mindig lesz idő
meghívni a törvényhatóságokat.

— A kir. opera építkezési rohamosan
haladnak befejezésükhöz. Közébe már meg-
kezdik az éjjel-nappal való munkálatokat is.
A színpadi vasgépzet, melynél komplikál-
tabb aligha van az egész világon, már egé-
szén kész; a nagy előfüggöny szintén. Az
akusztikát már megpróbálták. Többen éne-
keltek már s az eredmény felülmúlt minden
várakozást. A színpadi próbák az új helyi-
ségben csak a jövő hónap folyamán fognak
megkezdetni a „Szent István“ megnyitó ope-
rából, melyhez Erkel Ferencz irt zenét. Ad-
dig csak magán és karpróba fognak időnkint
tartatni a színház egyes mellékhelyiségeiben.
Az opera főpróbája szeptember 15-én lesz.
Az operaház magánénekesnői végleges meg-
állapodás szerint a következők: Turolla
Emma, Bartolucci Viktoria, Maleckyné Jozef-
fin, Reich Irma, Szigetiné Eliz, Komáromi
Mariska, Spányi Irma, Glóser Adél, Kordin
Mariska, Saxleuer Emma, Ábrányiné Margit,
Doppler Ilka, Rislely Lélia, Stoll Gizella. Ma-
gánénekesek: Rroulik Ferencz, Bignio Lajos,
Gassi Ferencz, Hajós Zsigmond, Udry Lehel,
Ney Dávid, Pauli Richard, Fekter Ferencz,
Kiss Dezso, Dalnoki Béni, Közégi Károly,
Láng Fülöp, Tallian János, Maleczky Vilmos,
Szendrői Lajos, Vass János, Zsivay Péter, Sze-
keres Lajos. A karszemélyzet 35 nő és 40 férfi-
tagból áll; a zenekar pedig 80 zenészből, mely
szükséghez képest még szaporítottatni fog.
A ballet marad egészen változatlanul a régi:
Coppini Zsófia első ballerina, Pini Henrik
magántáncos, Campilli Frigyes balletmester,
Müller Katicza, Ferenczy Paula, Kürti Her-
mina, Sarkadi Mariska magántáncosnők s
azonkívül 36 karszemélyzet s 20 balletnöve-
dek. Eszerint a nem sokára megnyitandó ope-
raház művészi személyzete több mint 250
személyből áll.

— Egy főhadnagy öngyilkossága.
Nagy feltűnést keltett e hó elején Nagy-Ka-
nizsán az a hír, hogy Moncsilovics Emil
48-ik gyalogezredbeli főhadnagy lakásáról
nyomtalannul eltűnt. Szerdán reggel század-
ával Zala-Egerszegrre kellett volna vonulnia s
midőn az elinduláskor sem volt a városban,
komoly aggodalom fogta el bajtársait és isme-
rőseit. Szökésre nem gondolt senki, mert
Moncsilovicsot kora ifjúságától fogva kato-
nának nevelték s mindvégig jó katona volt.
Általános volt tehát a hiedelem, hogy a fő-
hadnagy eltűnésének valami sötét oka van.
S ez a hiedelem a legszomorubb módon bizo-
nyult alaposnak. Szerdán d. u. 6 órakor egy
parasztasszony véletlenül megtalálta Moncsil-
ovics holttestét a Csenger-utca vége felé
levő téglagyár mögött a tengeriben. A par-
asztasszony ijedt lármájára elősietők a hol-
test helyzetéről azonnal látták, hogy itt öngy-
ilkosság történt, Moncsilovics halántékán
lőtt seb tátongett, melytől feküdt kardia,
sapkája és a tisztí revolver, melyből a ha-
lálhozó golyót röpitette fejébe. Zsebében volt
tárczája 60 forint tartalommal, zsebrója, és
egy névjegy, körülbelül a következő felirattal:
„Boesánatot kérek bajtársaimtól. Játsoztam
a revolverrel, az elsült s most a tréfának vége.
Ássatok el feltűnés nélkül. Ügyeimre rendezze
Loncsár.“ Moncsilovics hét évig lakott Kan-
nizsán; megyerő modora, szép műveltsége,
minden téren való jártassága mindenkinek

rokonszenyvet és tiszteletét megszerezte szá-
mára. E mellett minden tekintetben kifogás-
talan jellemű ember volt; anyagi viszonyai
rendezettek voltak s egyébiránt nem lehet
sejteni sem, mi vitte az ép, egészséges, 29
éves fiút a végzetes tetterre. Temetése pén-
teken délután 5 órakor ment végbe a város
összes lakosságának részvéte mellett, nagy
katonai pompával, görög kath. szertartás
szerint.

Lókiállítás az országos ki- állításán.

Az 1884 ik évi budapesti országos ki-
állítás utolsó időszakában október hó 5-től
10-ig nemzetközi lókiállítás fog tartatni,
melynek sikerét előmozdítandó, a magas föld-
művelési miniszterium 29262. 1884 sz. megbí-
zásából közönségünket a közreműködésre én
is teljes tisztelettel hívom fel.

Teszem ezt pedig azon megnyugtató
tudattal, miszerint ez azon alkalom, hol ló-
tenyésztésünk terén elért eredmények hű
képe a bel és külföld előtt bemutatatható
lesz. —

Hálásan el kell ösmernünk, hogy Ma-
gyarország törvényhozása minden állatte-
nyésztési ágak között az országos lótenyész-
tést gyámolította legrégebb idő óta és legna-
gyobb mérvben.

Róvja le tehát Magyarország lótenyésztő
és gazda közönsége ezen tartozó háláját né-
míleg azzal, hogy az általános lókiállítás al-
kalmával bebizonyítja: miszerint a nagy ál-
dozatokkal nyújtott gyámolítás már is meg-
termette méltó gyümölcseit.

Hazafias hűtelességet teljesít tehát min-
den egyes jó anyaggal rendelkező lótenyésztő
és gazda, ki részvétele által előmozdítja a
kiállítás sikerét; — de szerencsére oly ha-
zafias kötelesség ez, melynek teljesítése nem
csak erkölcsi elismerésre, vagy is a kiállítá-
son való kitüntetésre, továbbá a jelentékeny
pénzdiák elnyerésére nyújt kilátást: hanem
a lóanyag könnyebb és jobb értékesíthet-
sének, mint az egyes kiállításoknak nem meg-
vetendő anyagi hasznot is biztosít.

Hadseregünk löszükséglete ma már bő-
ven fedezve van belföldi lötermelésünk által,
sőt számos külföldi hadsereg részére is Ma-
gyarország képezi a beszerzési forások egyik
jelentékenyebbikét — s ha a kiállításon
jelenléte és bővebben is bemutathatjuk a kül-
földnek, hol és mily áron szerezhető be ná-
lunk a katonai czélokra alkalmas ló, ugy
esetleg jelentékenyen emelhetjük még ez irá-
nyu lókiállításunkat.

Közép és kisebb termetű, jó vérű, se-
bes hámos és háta lovaink kivitele is még
nagy mérvben szaporítható volna egy sike-
rült lókiállításán szőtt új kereskedelmi ösz-
szekötések által.

Ha már most a budapesti nemzetközi
lókiállítás alkalmával nemcsak népies lóte-
nyésztésünk lesz méltóan képviselve, hanem
a nagyobb és kisebb ménések tulajdonosai
is bemutatják állami lótenyész intézeteinkkel
karöltve, országos lótenyésztésünk színét,
javát, — ugyazton remélhető, hogy maga-
sabb értékű, nemesebb vérű, fényűzési czé-
lokra szolgáló lovaink jobb értékesítésének
és nagyobb kivitelének új esztornái fognak
létesíteni e kiállításán.

ház, akár személyesen benyújtja, akár pedig
a fentebbi cím alatt bármintesen postán a
kiállítási hivatalhoz elküldje.

A magas földművelési miniszterium fent-
hivatolt sz. megbízásában három redbeli ló-
kiállítást czéloz:

I-ször kíván odahatni, hogy az esetleg
létező nagyobb és jobb minőségű ménések tu-
lajdonosai ne csak egyes legjobb példányt je-
lentsenek be a kiállításra, hanem néhány a
ménés jellegét hiven feltüntető anya-kanczá-
nak s esetleg különböző évfajratu ivadéknak
együttes bemutatása által képviseltessek mé-
nesüket. Az ily nemű jelentések a „saját mé-
nesbeli collectiv kiállítások“ osztályában fog-
nak szerepelni.

II-szor. A kik ugyan ménest nem tar-
tanak, de vagy kiválóbb lovakkal bírnak vagy
pedig gazdaságuk mellék üzelmeként egy vagy
több kiváló minőségű anya-kanca után ló-
neveléssel foglalkoznak, jeles minőségű anya-
kanczák vagy csikók bejelentésére hivatnak
fel általában.

Ezen bejelentések az általános lókiállítá-
s osztályába sorolandók.

III-szor. Még egy harmadik és nem leg-
kevésbé fontos osztálya is lesz az 1885-ki
lókiállításnak s ez „a lótenyész bizottmányok
által rendezendő vidéki collectiv kiállítások
osztálya“ melyben csupán földmives tenyész-
tők lovai szerepelhetnek.

Ezek közé sorolta a földművelési mi-
niszterium Debreczen sz. kir. város területét
is, hogy nagyobb termetű, 165—170 centim mag-
ság, nem éppen tetszetős, gorombább fejű és
alapu, de különösen jóbőls, rövid lábú, szé-
les és csontos, gazdasági munkalatra kivá-
lón alkalmas debreczeni tenyészanyag a
kiállításra legalább néhány megfelelő példány
által méltón képviselve legyen.

Egyes szegényebb földmives tenyész-
tők kanczák felküldhetése végett bizonyos
méréséket összeget fog a magas miniszterium
hozzám küldeni, ha ez okvetetlen szükségsé-
nek fog találtatni, a takarmányozási árak
is mérsékeltek lesznek.

Ha azonban ez irányban is okvetlenül
szükségesnek látszanék egyik vagy másik
szégyensorsu földmives tenyész-
tők segítségét, ezt sem jelzi a magas miniszterium lehet-
lennek, ha ez irányba indokolt javaslatom be-
érkezend.

Kelt Debreczenben, 1884.
Koszaros Lajos s k.
lótenyész bizottsági elnök.

Hogyan találták fel a pezsgőt.

A 17-ik század vége felé egy fiatal
flandriai szerzetes lépett be egy a Rheims
közéleben fekvő gazdag kolostorba, a kire,
mint a konvent legáltalabb tagjára azonnal
rábízták az asztal megterítésének gondját s
neki kellett egyuttal a bort is felhozni köz-
vetlenül a pinczéből.

Eddig ismeretlen volt előtte a bor, de
csakhamar megkedvelte s nem állhatott ellen
a csabításnak, hogy pár palackkal a saját
czellájába csempészen belőle. Járatlan levén
azonban a borkezelésben egy még alig kitört s
nem egészen megtöltött hordóból vett ki
egy pár palackra valót. Ugy okoskodván,
hogy itt a hiányt nem fogják észrevenni. A
palackokat bedugaszolta és szobájába vitte.

Pár napig valami véletlen akadályozta
abban, hogy rejtegetett kincsét élvezhesse s
midőn egy este, a másolás meghanikus mun-
kájával elfoglalva ült czellájában s képzele-
tében előre élvezte az italt, egyszerre csak
több erős durranás ijeszti fel, üvegcserepek
és dugók röpültek szerteszét s pár palackból
sisteregve és habzással ömlött a bor a pad-
lóra. —

A jámbor testvér nem tudott egyebet
képzeln, mint, hogy az ördög bujt a vétkes
módon eltulajdonított palackokba és bünbá-
nóan vallott be mindent a priornak.

Ez azonban járatosabb levén a dolog-
ban, könnyen rájött, hogy az egészen csakis
az erjedés az az oka, s nem átalotta meg-
ízlelni a habzó italt, mely ugy látszik izlett
is neki, mert ezután több kísérletet tett, mely-
ek eredményre is vezettek, hogy melyik a
kellő időpont az erjedés félbeszakítására, ho-
gyan kell a bort deríteni és erősen elduga-
szolni, a seprüt eltávolítani a nélkül, hogy a
szénsav is kimenne vele, végre pedig, hogy
miként kell a bornak aromáját czukoranya-
nyagok hozzáadásával módosítani.

el a törvényszék, mivel a hitelezői védegy-
let, mely aránylag kissébb összeggel van ér-
dekelve, nem volt hajlandó a végzésileg ki-
vánt 1000 frtnyi biztosítékot letenni.

Eredményesebb eljárást követett egy
mint egy 10000 frttal érdekelt budapesti hi-
telező. Ennek jogi képviselője, dr. Farkas
Emil ügyvéd, először is végrehajtást vezetett
özv Pollacsek A.-né és fiai czég ellen és mi-
vel a foglaltat kiterjeszteni óhajtotta a czég
aktív követeléseire is, a végrehajtás foganato-
sítása alkalmával az üzleti könyvek elömu-
tatását követelte. Pollacsek Dávid e köny-
vek elömutatását megtagadta. Ennek folytán
most már dr. Farkas Emil büntényítő felje-
lentést tett Pollacsek ellen Kérvényében ki-
mutatta, hogy utóbb nevezett, habár czégre
szabályszerűen be vált jegyezve, rendes üz-
leti könyveket nem vezetett is, ezek titoklá-
sa által kétségtelenül család száudékkal el-
vonja hitelezői elől a kielégítési állapot.

Az indokok voltak azok, a melyeknek
méltánylása következtében a szatmári kir.
törvényszék a vizsgáló bírót július hó 30-án
Nagy-Károlyba kiküldte s miután ez a felje-
lentésben foglaltak valóságáról meggyőződött
Pollacsek Dávid Szatmára bekísérített és
vizsgálati fogságba helyeztetett. A tény ál-
lás tehát az hogy Pollacsek elfogatása nem
a hitelezői védegylet régebben megindított
és most még egy közbe vetett felfolyamodás
miatt folyamatosan levő eljárásnak, hanem dr.
Farkas Emil fentebb jelzett közbelépésének
volt a következménye.

A fizetés képtelen özv. Pollacsek A.-né
és fiai czég hitelezőinek különben igen kevés
kilátásnak van arra, hogy valamit kapjanak.
Az összes reális vagyon, mely árúkézletek-
ből áll, 55,746 frt 03 kr-ra van becsülve. Ezen
árúkézletek most árvereltetnek el egy na-
gyobb követelés folyében, melyre nézve azon-
ban azt mondják, hogy jogi érvénye legalább
részben megdönthető. Ha ez bekövetkeznék
a felülfoglaltató hitelezőknek is jutna valami
az árúkézletek vételárából. Az ingatlanok,
melyek még a czég tulajdonát képezik, nagyon
meg vannak terhelve.

Az aktív vagyonnak kétségkívül tul-
nyomó részét a czégnek künnlevő követelé-
sei képezik, a melyek azonban az üzleti köny-
vek elrejtése miatt nem eláruhatók. A
budapesti hitelező, a kinek ügyét Dr. Farkas
Emil képviseli, megtette azt, hogy lefoglal-
tatta a nagykárolyi járásbírósnál és a szat-
mári törvényszéknél mindazon beperesített
követeléseket, a melyek a Pollacsek czéget,
mint felperest illetik. Miután ezek összege
sok ezer forintra rug, feltehető, hogy a czég
összes aktív követeléseit igen nagy összeget
tesznek ki.

Legújabb.

(„Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.)

Budapest, aug. 5. A miniszterelnök
az országház építésének intézésére vég-
rehajtó bizottságot nevezett ki, melynek
elnöke Tisza Lajos gr.

Versailles, aug. 5. Az alkotmány
átvizsgálását illető javaslatot tárgyaló
congressus tegnap összeült. A törvényja-
vaslat harmincz tagu bizottsághoz utasít-
tatott. Az ülésen zajos jelenetek fordul-
tak elő.

Páris, aug. 5. A legutóbbi 24 óra
alatt Toulonban 4, Marseillében 16 ko-
lerahalál fordult elő.

Róma, aug. 5. Kairoban (genuai
kerület) öt choleraeset közül kettő ha-
lálal végződött. Pancaleriben aug. 2-ig
összesen 24 choleraeset fordult elő.

Felolvas szerkesztő és kiadó lapnyújtadonos
Vertesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Kiadó lakás

és
eladó házi eszközök.

A szentanna u czai 2264. számú házban a
három utcai szobából

és mellék helyiségekkel álló emeleti lakás
azonnal kiadó.

Ugyanott három darab porcellán kályha
és többemű jó karban levő házi eszközök
eladóvá tételnek.
Értekezhetni a délutáni órákban.

Tejelő marhák eladása bikák eladásra tüzetvén ki, azok bármikor a gazdaságban, P a l l a g o n, megtekinthetők és beesáron megvehetők.

A debreczeni kir. gazdasági tanintézet gazdaságában, nyugoti fajtá üszők és növendék

Éremmel kitüntetve.

Linz	Bécs	Steier	Leitmeritz.
------	------	--------	-------------

Elismert jó tűzbiztosító

Kaucsuk-házfedélpépünket

mint szintén az új kaucsuk házfedelek festésére s a régiek kijavítására szükséges

— KAUCSUK HÁZFEDEL-LAKKOT —

Fekete és veres színekben ajánlunk jutányos szabott áron.

TELJES HÁZFEDELEZÉST

jótállás mellett felvállalunk.

Különösen figyelmetünk elszigetelő tábláinkra (Isolirplatten) melyek az alapítás befedésére szolgálnak s a föld árjának felemelkedését elzárják. Árjegyzékeket, mintákat s költségelírányzatokat készségesen küldünk.

Posnansky és Strelitz

Bécs, I. Maximilianstrasse 13.

Berlin. Köln. Kopenhága.

Maria-celli

gyomor-cseppek;

jeles határu gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen.

es felülmúlhatatlan az étvágy-hiány, gyomorgyengeség, rossz szaga, lehellet, szelek, savanyu felbőgés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés és hangyakepződés, triságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás förtájis (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, szélesorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilisza, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rotschnek V. Emil Götti Nándor, Tamásy gyógyszerész úraknál. Kun-Szt.-Márton Batha Zoltán gyógyszerteráiban, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerteráiban és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,

„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerteráiban
Kremsierben, Morvaországban.

A konyári

Sóstó-fürdőben

szobák jól berendezve, a t. fürdő vendégek részére kaphatók, — jó ellátásról, pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

A fürdő igazgatóság.

! Előnyös kereset!

Kereset

Minden állású személyek által és díjsorsjegyek havi lefizetés melletti eladására (az 1883. évi XXXI. törvény cikk alapján) mindenhol előnyös feltételek alatt felvétetnek. Ajánlatok küldendők:

A fővárosi váltóüzlet-társasághoz
Budapesten.

Andel J. tengerentuli pora

felülmúlhatlan minden rovar gyökeres kiirtására u. m.:

poloska, bolha, svábbogár, muszkaféreg, hangya, rinya és tetű stb.

Különléle rovarok ellen. Szállodáknak. Kerti telepítvényeknek.

Istállóknak. Vendéglőknek. Szárnyas helyiségeknek.

Raktár Debreczenben: Geréby Fülöp kereskedésében és Dr. Rotschnek W. Emil gyógyszerteráiban.

Ára bádogszelenczékben 20, 40, 60, és 80 kr, 1 frt, 1 frt 50 kr, 2 frt, 5 trt, 1 ko. 5 frt, egy porfecskenvedező 30 kr.

Alapított 1858-ban.

W A L S E R F E R E N C Z

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntödéje.

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban

Etvállal teljes vízvezetést berendezést városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.